

סיפורה של תמונה

אשר יתיו את הזרעים מתוך מצעית הקרקפת. הצמח ניכר בשדה בקרקפותיו הקטנות, ששיעורן כקרקפת הימנית שבתמונה. צבע הקרקפות חום, אפור או שחור. כוכב שפרח בחורף, יראה חום עד לגשם הראשון. כשיירטב יפתח ויבלוט כצבעו השחור, ואילו אחרי עונת גשמים אחת יראה אפור. „כוכבים” יבשים יכולים להשתמר שנים רבות בבית, ואפשר להביאם ל„התעמלות” של פתיחה וסגירה בהרטבה וייבוש חוזרים.

א. דנין

הכוכב הננסי (*Asteriscus pygmaeus*) משפחת המורכבים) הוא צמח חד-שנתי המצוי בכתי-גידול צחיחים, יחסית, בנגב. לאחר הבשלת פירונו (הזרעונים) נסגרים עלי המעטפת של הקרקפת ושומרים על הזרעונים מפני תפוצה שלא בעיתה. בבוא עונת הגשמים מרטיבים המים את עלי-המעטפת, ובגלל מבנם המיוחד הם נפרשים. הזרעונים מופצים רק ברדת הגשם, וכך מובטחת להם תפוצה בזמן המתאים. להפצת הזרעים דרוש גשם שירטיב את המעטפת, וגשם נוסף, בעצמה הגונה,

טבע וארץ

384

התאחדות אגודת החוקרים
1966